

Miljömål

Miljömålssystemet är för närvarande under omdaning. I proposition Svenska miljömål – för ett effektivare miljöarbete (prop. 2009/10:155), fastlades grundstruktur och organisation för framtiden. Några nya del- eller etappmål har ännu inte beslutats. Tills vidare fortsätter arbetet med miljömålen med ledning av de nuvarande delmålen. Skogsstyrelsen arbetar med en regionalt sammansatt arbetsgrupp och en nationell samordnare för att koordinera insatserna med främst länsstyrelserna.

De delmål i miljömålen som har rak bäring på skog och skogsbruk ingår även i Skogsstyrelsens sektormål.

Sammanställning av de skogliga sektorsmålen

Några av sektorsmålen kommenteras mer utförligt i texten ovan. Här följer en kortfattad sammanställning av de viktigaste resultaten.

Mål	Sammanfattande uppföljning
Föryngringarnas kvalitet	Andelen föryngringar som uppfyller skogsvårdslagens krav ökade successivt under de 5 första åren av 2000-talet. Därefter har trenden planat ut runt 80 procent. Målet om 87 procent godkända föryngringar kommer därför inte att nås.
Röjning	Målet om att arealen med akut röjningsbehov ska vara mindre än 700 tusen hektar kommer inte att nås under 2010. Arealen utförd röjning har ökat väsentligt sedan mitten av 1990-talet. Trots det har arealen med ett akut röjningsbehov inte minskat utan fortsatt öka.
Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning	Målet är att arealen föryngringsavverkning där miljöhänsynen inte uppfyller skogsvårdslagens krav, uttolkat som lagkrav vid taxering i Polytax inventeringen, ska halveras till 2010. Det målet bedöms inte kunna nås. Inte heller målet om att 50 procent av den föryngringsavverkade arealen ska ha en miljöhänsyn som är bättre än kraven i SVL, bedöms kunna nås. De senaste åren har måluppfyllelsen varit relativt stabil för båda målen.
Skogsmarkens naturgivna produktionsförmåga	Inom några områden har rekommendationer tagits fram: för uttag av stubbar (2009), för uttag av avverkningsrester och askåterföring samt för skogsmarkskalkning (2008) och för kvävegödsling (2007).
Långsiktigt skydd av skyddsvärd skogsmark	Enligt delmålet ska 900 000 hektar skyddsvärd skog långsiktigt undantas från skogsproduktion till år 2010. Regeringen har genomfört flera överenskommelser med stora skogsägare om formellt skydd av skog, vilket ökat arealen skyddad skog markant. En överenskommelse med Sveaskog om 100 000 hektar utbytesmark har undanröjt den resursbrist som funnits för att inom några år nå målarealen. Bedömningen av om delmålet om långsiktigt skydd av skog har nåtts pågår och ska redovisas till regeringen senast den 31 mars år 2011. De frivilliga avsättningarna kan vara tillräckliga. En ny uppföljning pågår. I medeltal avverkades 150-350 hektar registrerade nyckelbiotoper per år mellan åren 2002-2008.
Död ved	Utvecklingen av volymen död ved har varit mycket positiv totalt sett över landet. Uppgifter från riksskogstaxeringen visar att den döda veden sannolikt har ökat med 60-80% totalt sett över landet. Vidare finns en fördelning på ett flertal träslag, olika grovlek och olika nedbrytningsgrader. Målet om en ökning av mängden hård död ved på 40 procent till år 2010 har därmed nåtts med god marginal.
Gammal skog, äldre lövrik skog och areal föryngrad med lövskog	Arealen äldre lövrik skog ska öka med minst 10 procent och gammal skog öka med minst 5 procent till år 2010 i förhållande till arealerna 1998. Uppföljningen visar att dessa nivåer har nåtts med god marginal, totalt sett över landet. Vidare ska arealen mark föryngrad med lövskog öka. Det finns data som visar en tendens till minskning, men detta har inte kunnat verifieras. Målet bedöms därmed vara uppnått.
Mark och vatten i balans	Målet att den areal som erhåller aska ska vara minst lika stor som den areal där grot-uttag sker bedöms inte kunna nås till år 2010. Inget tyder på att gapet mellan arealen med grot-uttag och arealen askåterföring minskar. Arealen med uttag av grot är ca 56 000 hektar per år medan arealen askåterföring ligger på ca 9 000 hektar.

Skogsbilvägar över våtmarker	Enligt målet ska skogsbilvägar inte byggas över våtmarker med höga natur- och kulturmiljövärden, eller byggas så att dessa våtmarker påverkas negativt på annat sätt. Skogsbilvägar byggdes fortfarande år 2006 över värdefulla våtmarker. Målet bedöms därmed inte vara nått. Ny uppföljning kommer att genomföras under våren 2011.
Skogsbruk – rennäring	Målet är att skogsbruket i sin planering särskilt ska beakta beteslandsindeland mark inom samebyar samt att markbehandling för att trygga återväxt inom renskötselområden senast år 2010 sker med minsta möjliga påverkan på marker av lavtyp, lavrik typ och torra ristyper med inslag av lav. Renbruksplaner med beteslandsindelning finns i 26 samebyar av totalt 51 och har börjat användas vid samråd. I arbetet med att ta fram nya sektorsmål, görs uppföljning av nuvarande mål men resultatet är ännu inte klart.
Skog/vilt balansen	Målet att skadenivån i ungskog av tall senast år 2010 ska vara lägre eller i nivå med den i början av 90-talet bedöms inte kunna nås. Skadenivåerna i ungskog av tall har ökat mycket kraftigt sedan mitten av 90-talet för att plana ut på en hög nivå under 2000-talet. För närvarande prövas olika metoder för att klarlägga viltets roll för trädbildning av asp, rönn och säl.
Fornlämningar och övriga värdefulla kulturlämningar	Målet innebär att skogsmarken ska brukas på ett sådant sätt att skador på fornlämningar och andra värdefulla kulturlämningar är försumbara senast år 2010. Skogsstyrelsen har utvecklat en skadeinventering inom Polytaxuppföljningen (P3) som visar att kulturlämningar skadas i fortsatt stor omfattning. Det finns inte heller några indikationer på att skadorna på fornlämningar har minskat. Målet har därmed inte nåtts.

I sektorsmålen finns även ett mål om rekreationsanpassat brukande av tätortsnära skogar. Delmålet att Skogsstyrelsen ska teckna samarbetsdokument med landets kommuner är inte längre aktuellt.